

Живот за живот

Сара Зар

**АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...
ИЗДАВАЧКА КУЌА САКАМ КНИГИ**

www.sakamknigi.mk

Толку многу книги, а толку малку време...

Строго избрани одлични наслови за сите кои сакаат книги со уникатни приказни достоини за нивното време...

Наслов на оригиналот

How to save a life

© 2011 Sara Zarr

Copyright © за македонското издание

Издавачка куќа Сакам книги, 2013

Превод Ивана Николовска

Стручна редакција Ана Кулеванова

Лектор Марија Иванова

Главен уредник Ивана Николовска

Маркет менаџер Деана Николовска

Дизајн и компјутерска обработка Диме Спасев

Сите права за книгата се задржани. Ниту еден дел од ова издание не смее да биде препечатувач, копиран или објавуван во која било форма или на кој било начин, без писмена согласност од издавачот.

Ова издание е финансирано и поддржано од
Министерство за култура на Република Македонија

ЖИВОТ ЗА ЖИВОТ

Сара Зар

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

Од: ММК333

До: dom_so_ljubov_Denver

Наслов: Одговор на: [љубовта расте] Божиќна желба

Датум: 1^{ви} Јануари, 3:09:47 часот

Го пишувам ова како одговор на Вашиот текст напишан на Божиќ: „Љубовта расте“.

Мислам дека постои шанса да го имам она што Вие го барате.

Би требало да биде на располагање на 1^{ви} Март. Или околу 1^{ви} Март.

Во моментов живеам во Омаха, но ова не е местото каде што сакам да бидам. Па, ако ми го платите патот, би можела да Ви го донесам во Денвер. Ако тоа е местото каде што навистина живеете. Без навреда, но многу луѓе на овој веб сајт лажат. Знам дека сите велат не праќај пари, не праќај билети, не прави ова, не прави тоа. Правилата не секогаш се применуваат, иако никогаш не можеш да знаеш низ што сè поминал некој човек за да заврши тука. По читањето на Вашиот текст, знаев дека ќе го разберете ова.

Без адвокати. Без агенции. Тоа е причината поради која сум на овој веб сајт. Ако кој било од нив се вплетка, јас ќе исчезнам со „предметот на договорот“. Немам намера да звучам како да се заканувам, едноставно ситуацијата е таква.

Би сакала да дојдам малку порано и таму да се погрижиме за да се заврши целава работа. Така можеме подобро да се запознаеме.

Не барам пари. Само покривање на трошоците. Ми станува сè потешко да седам овде.

Живот за живот

Оваа понуда важи една недела од денес. После тоа, ќе барам други решенија. Жал ми е ако Ве брзам, но мора да разберете - се обидувам да го направам најдоброто. Имам прикачено своја слика и како што можете да видите, јас сум бела, со добра здравствена состојба и не изгледам лошо.

Многу луѓе во моја ситуација би можеле да имаат проблем со некои од фактите во врска со Вас кои ги наведовте во пораката. Но не и јас затоа што мислам дека Ве разбираам.

Ако Вие ме прифатите мене, јас Ве прифаќам Вас.
Ве молам пишете ми наскоро.

Менди

Џил

Татко ми би сакал да бидам тука.

Не постои друго објаснување за моето присуство. Понекогаш е како да постојам - продолжувам да одам на училиште, продолжувам да се враќам дома, продолжувам да се појавувам во мојот живот - само колку да докажам дека неговата верба во мене, неговата љубов за мене, не беа грешки. Дека јас сум личноста која секогаш велеше дека бев. Дека сум. Дека знам да ги направам вистинските нешта и на крајот секогаш ги правам, дури и покрај тоа што ми треба време за да стигнам таму, дури и покрај тоа што се борам со сите сили за да го постигнам тоа.

Во тој поглед бевме исти. Сме. Бевме. Тој беше, јас сум. Кога тој беше тука, јас знаев која сум. Ако забораев, тој ќе ме потсетеше. Во теорија, сега би требало да бидам истата личност која бев и тогаш. Тој почина, не јас. Па, сега со сите сили се обидувам да бидам таа личност, иако тој не е тука веќе десет месеци.

Но дозволете ми да ви кажам: Тоа е епски, глупачки, исклучително *тешко*.

Тешко ми е да се справувам со луѓе кои само се обидуваат да бидат учтиви, утешителни. Тешко ми е да не ги мразам сите мои пријатели кои сè уште ги имаат нивните татковци. Тешко ми е да се насмеам и да им речам „благодарам“ на сите случајни минувачи и туѓинци со кои се справувам во еден ден кои не знаат ништо друго, освен да се однесуваат како светот да е прекрасно место за живеење.

Живот за живот

И најтешко од сè ми е да ја сакам мајка ми без тој да ми покаже како. Добро, можеби 'да ја сакам' не е вистинскиот израз. Нормално дека ја сакам мајка ми. Разбирање, почитување, сочувство и пријателска настрoenост кон неа - тоа се работите со кои се изразува љубов, зар не? Во спротивно, љубовта би била само збор. Е тоа се предизвиците за мене.

Особено разбирањето. Особено кога таа донесува лудачки одлуки, како онаа која нè доведе овде - на железничката станица, во 07:00 часот во понеделник наутро. Наместо да го прославиме Денот на Претседателот онака како што треба да се одбележи - со спиење - ние ја чекаме човечки темпираната бомба која се чека да експлодира и да ги уништи нашите животи. Да ги уништи уште повеќе, сакам да кажам, да ги разнесе на парчиња можеби. Тоа е моето мислење и не е голема тајна. Мајка ми знае како се чувствувам во врска со ова, но едноставно изгледа како да не ѝ е гајле.

Знам дека сето ова се должи на болката, дека целото ова лудило е резултат на тагата. Секој кој гледа од страна може да сфати и да види што се случува, но таа тврди дека не се работи за тоа, барем не директно. По некое време, морав да престанам да се расправам со неа; моите расправи немаа ефект, само ја направија уште потврдоглава во врска со целата оваа работа. Не велам дека тврдоглавоста не ми е позната и не велам дека јас завршив фантастична работа во справувањето со сопствената болка и тага. Но јас барем се обидувам да ги ограничам глупавите работи кои ги правам за на крајот да нема други повредени, освен мене.

Ова нејзиното? Ова влијае на три животи. Наскоро ќе бидат четири.

„Сонце“, вели мајка ми сега, истегнувајќи се за да погледне низ високите, тесни стакла на прозорците од станицата. На зимското небо се појавува чиста сина боја. Кога стигнавме тука, дознавме дека - од безбедносни причини - всушност не можеме да чекаме надвор на платформата, па тоа малку ја уништи романтичната

Сара Зар

визија на мајка ми за тоа како ќе се одвива ова. Сигурна сум дека таа замислуваше некоја филмска средба.

Знам дека не треба да го кажам ова - го знам тоа со сигурност како што знам дека земјата е тркалезна и шеќерната репка е *лоша* - но сепак ми излегува од уста: „Не е премногу доцна за да се премислиш.“

Мајка ми, која сè уште зјапа нагоре во прозорците, дозволува чантата да ѝ се лизне од рамото и да се закачи за нејзиниот лакт.

„Фала, Џил. Тоа ми е од огромна помош.“

Ако имав малку осет, пораката која ми ја испрати нејзиниот тон ќе ме замолкнеше. За жал, тоа не сум јас. „Не си обврзана на ништо, мислам, законски. Не потпиша никакви документи.“

„Свесна сум за тоа.“

„Можеш да ја сместиш во хотел, а утредента да ѝ го платиш патот до дома. Можеш да кажеш дека ти е жал, си направила грешка и не си го сфатила тоа сè додека не си ја видеа лично, па тогаш те погодила реалноста на целата ситуација.“

Мајка ми ја крева чантата нагоре и се приближува до вратата со знак „КОН ВОЗОВИТЕ“. Кога стигнува таму, таа почнува да си ја допира левата страна од вилицата, каде што знам дека има мала бемка со речиси иста боја како и останатиот дел од нејзината кожа, па не се забележува којзнае колку, но доволно е издигната за да се почувствува под прстите. Кога е нервозна, фрустрирана, извадена од кожа или длабоко замислена, таа постојано ја допира бемката со прстите.

Ги ставам рацете во џебовите од моето палто, обидувајќи се да ги згреам, но и да го допрам телефонот.

Не го проверувај, си мислам. Не проверувај дали има порака од Дилан, бидејќи нема да најдеш ништо.

Мајка ми изгледа толку осамено таму кај вратата. Го нема татко ми покрај неа за да ја спушти раката на нејзиното рамо, како што би направил да беше тука. Јас би можела да го направам тоа. Колку тешко може да биде?

Живот за живот

Се доближувам. Претпазливо ја кревам раката. Таа се врти кон мене и ми вели: „Ти си сестрата, Џил.“

Мојата рака се спушта надолу.

Сестрата. Толку е тешко ментално да го сварам тоа. Да, кога бев дете, јас очажно сакав бебе брат или сестра, но на седумнаесет години, тоа е сосема поинакво сценарио.

Мајка ми погледнува во нејзиниот мобилен телефон и ја растресува нејзината неодамна скратена коса. Многу скратена. Ова е нов изглед за неа, изглед на кој сè уште не сум навикната. „Зошто не одиш да прашаш дали има најавено доцнење или одлагање на возот?“

Ја оставам таму до вратата, сама со бемката и со нејзините мисли.

Станицата, со своите високи тавани и стар мермерен под, раѓа ехо од разговори, куфери кои се туркаат и ситни чекори на едно момче кое почнува да скока горедолу на една од високите дрвени клупи, создавајќи вознемирувачки звук - *крц, трес...*

„Не, не, Џејден, нема трчање овде“, вели мајката. *Крц, трес, крц, трес.* „Што реков јас, Џејден? Бројам до три!“ Пауза. *Крц, трес, крц, трес.* Можам да го видам врвот на главата на Џејден додека мајка му почнува да брои. „Еден... два...“ *Крц.* „Три.“ *Трес. Крц.* „Во ред, но запомни дека ова е твој избор.“

Џејден писка.

Ова е она што нè чека.

Зошто мајка ми би сакала повторно да минува низ сето ова - е тоа е мистерија за мене, без разлика на тоа колкупати се обиде да ми објасни. Пред шест недели, кога за време на ручекот таа објави дека ќе учествува во отворено посвојување, јас се изнасмеав.

Таа се намурти, виткајќи ја салфетата. „Не е смешно, Џил.“

„Ова е само идеја, така? Нешто од кое потенцијално би можела да те разубедам, нели?“

„Не.“ Раката ѝ се смести на левата страна од вилицата.

Сара Зар

Да не ја знаев мајка ми толку добро, немаше да ѝ поверувам. Но ова беше сосема конзистентно, толку личеше на нешто што таа би го направила, што немав друг избор, освен да верувам. Таа никогаш не била една од оние луѓе кои бараат мислења од други пред да донесат важна одлука.

Тоа го полудуваше татко ми. Таа знаеше да отиде и да го замени својот совршено добар автомобил за сосема нов или да резервира патување без опција за враќање на уплатените пари. Туку-така, како да не е ништо страшно. Еднаш, таа одлучи дека сака да ги обои сите соби од куќата во различна боја и почна со варосувањето едно неделно утро додека јас и татко ми бевме на еден од часовите по самоодбрана кои тој ме натера да ги земам. Кога се вративме дома, нашата бела дневна соба беше претворена во азурно сина. Изненадување! Искрено, мене ми беше сеедно, но татко ми збесна.

Како и да е, за оваа работа не ми беше сеедно, па кога сфатив дека е сериозна, реков: „Ова е лудост, тотално бесмислено.“

„Војните се лудост. Фактот што сè уште не постои лек за СИДА е бесмислен. Ова не е лудост, не е бесмислено.“

„Ти си стара, мамо!“

„Фала, душо. Рани педесетти години не е старо.“

„Кога детето ќе биде на моја возраст, ти ќе имаш...“

„Седумдесет. Можам да ја направам математиката, Цил.“

„Седумдесет е *старо*.“

Сè беше на своето нормално место: старата дрвена маса пред мене, железната решетка од тавата над печката, кутијата цигари полна со поштенски марки на крајот од шанкот во близина на телефонот. Нашата тивка улица надвор. Сепак, овој разговор? Не беше нормален. Таа беше толку совршено мирна за сето тоа време што за да се осигурам дека живееме во истата реалност, неколкупати морав да повторам: „Сфаќаш дека зборуваш за посвојување на бебе?“

Живот за живот

„Да.“

„Бебе бебе.“

„Џил. Да.“

Тоа траеше некое време, а јас станував сè полута и полута, иако не можев со точност да кажам зошто.

„Не барам од тебе да правиш ништо, Џил“, рече таа. „Ти си заминуваш по матурирањето. Знаеш дека јас и татко ти разговараме за нешто вакво со години.“

Да. И тие навистина се имаа внесено во нивната волонтерска работа со помагање на деца од дом пред неколку години. „Не е исто, различно е.“

Она што навистина сакав да го кажам беше дека сега - кога татко ми го нема - не ми изгледаше како таа да се обидува да ги оствари нивните планови, туку како само да се обидува да го замени него. Со бебе. Што едноставно ми изгледаше како навистина, навистина лоша идеја поради голем број причини. Но не можев да го кажам тоа. Понекогаш, дури и јас знам кога некои работи не треба да се кажат.

Додека станував од масата за да ги однесам чиниите во мијалникот, од под целиот тој гнев, од под целата лутина, нагоре кон грлото ми се крена нешто што не сакав да го почувствувам. Гневот и лутината се нешто со што знам да се справам. Лутината е лесна за мене. Всушност, лутината некогаш може да биде дури и убава. Чувството на енергија, како да чадиш од ушите, чувството на супериорност над другите, размислувањето за тоа како си во право и колку другите не се во право. Но вистината е дека во тој момент не чувствував само лутина, туку се чувствував како да ќе се расплачам. Едно чувство се пробиваше низ мене, едно чувство кое обично го избегнувам по секоја цена затоа што никогаш не знам што да правам со него. Болка. Бев повредена. Затоа што таа ја имаше донесено оваа огромна одлука која ќе ни ги смени животите без да се консултира со мене.

Мајка ми не е глупа личност и не е себична личност. Работите што таа ги прави, кои можеби на површината

Сара Зар

изгледаат така, всушност доаѓаат од едно навистина топло и добронамерно место во нејзиното срце. Една година, таа го бојкотираше Божиќ бидејќи ѝ дојде преку глава од конsumerизмот. Одлична идеја дојдена од добро место, но, на некој начин, сепак беше за никаде затоа што, знаете, немаше елка, немаше подароци, па дури ниту еден обичен божиќен чорап закачен покрај каминот. А еднаш одлучи цел месец да јадеме само по еден оброк дневно и заштедените пари да ги испратиме во Судан, каде што многу луѓе постојано јадат само по еден оброк дневно. Хроничниот глад не ми помагаше за добро да ги завршам моите домашни работи за на училиште и прилично сум сигурна дека татко ми се криеше на работа за да изеде уште некој оброк, но човек не може да не го сака тоа срце.

И знам дека тоа е истото она срце кое ја довело до оваа одлука. Но да додадеш нов член во семејството? Тоа е голема работа. Нешто што го менува животот. Трајно. Кога ќе изгубиш некој од семејството, не можеш туку-така да го избалансираш тоа со додавање на нов член. Неколку месеци по смртта на татко ми, неколку луѓе ни рекоа дека треба да земеме куче. *Куче!*

А колку е различно па ова?

Ги измив садовите и ја победив болката со дополнителна лутина. „Не можам да поверувам дека го правиш ова, мамо. Ова е просто неверојатно, невозможно.“

Намуртено, помирено, таа стана и се упати кон мене со тепсијата во раце. Ги премести остатоците од ручекот во пластичен сад. Садот го стави во фрижидер, а мене ми ја подаде празната тепсија.

„Сакам да му дадам добар дом на некој кој инаку не би можел да го има,“ конечно рече таа. „Зошто гледаш на тоа како на нешто невозможно и неверојатно? Гледањето на добрите работи како невозможни е токму она што не е во ред со нашиот свет, токму она што е погрешно.“

И што можев да кажам на тоа?

Таа го стави чајникот на ринглата. Го набљудувајќи нејзиното средовечно тело како се движи, нејзината

Живот за живот

полу побелена коса која татко ми никогаш немаше да ѝ дозволи да ја офарба и речиси можев да ја видам неговата рака како ја гали додека се наведнува да ја бакне после вечерањето, пред да ги земе чашите и чиниите - сервис кој го купија со патувањето во Бразил за нивната десетгодишна од брак.

„Мамо...“

Запрев за момент, не бев сигурна што да кажам следно. Знаев колку многу ѝ недостига татко ми. И мене ми недостигаше. И знаев дека на двете ни недостигаше на различен начин, а тоа ги правеше работите уште потешки. Зар не можеше барем за момент да сме заедно во ова, да бидеме сплотени додека ни недостига на двете, на секоја од нас на свој начин? Зарем не можеше да почека барем додека да матурирам? Да остави време да се навикнеме една на друга, на личностите кои сме без татко ми.

„Мамо“, се обидев повторно, но таа најверојатно мислеше дека повторно ќе се расправам со неа, па рече само: „Не, Џил, јас одлучив. Чувствувам дека е правилно. Смрт и сега живот. Живот за живот.“

Следниот ден, таа ја исече својата прекрасна коса.

Менди

Свирењето на возот секогаш е двапати долго, еднаш кратко и еднаш долго. Осамен звук.

Но одговара и соодветно е, бидејќи речиси сите спијат освен јас, а тоа е осамено чувство, да бидеш единствениот кој е буден.

Човекот кој седи до мене спие веќе неколку часа, а јас поминав поголем дел од тоа време гледајќи го во речиси потполна темнина. Тој е убав, со црно-сива коса и кратки бакенбарди. Има темен тен, како да има некое латино потекло или како да е Индијанец, како Кристофер. Ми изгледа како да има околу триесетина години, а неговата нога двапати лесно се допре до мојата без тој да го забележи тоа. Кога влеговме во Омаха, тој веќе седеше таму, а додека одев помеѓу седиштата, тој ме погледна и се насмевна. Па така застанав, а тој ми дозволи да седнам до прозорецот.

Нема бурма на неговата лева рака.

Сега има и некој друг буден - жената која седи спроти нас одвреме-навреме се буди и плаче. Почна со шмркање, па шмрцкањата станаа почести, а потоа си го спушти лицето во шалот и си ги притисна очите. Се прашувам какво е ова плачење, од кој тип. Дали од лутина или поради болка или предавство или можеби поради чувство на изгубеност и осаменост. Мајка ми вели дека тагата во мали „дозии“ е во ред, таа дури и може да ти помогне мажите да те забележуваат. Но таа исто така вели дека плачењето е премногу.

Живот за живот

Вели дека плачењето ги плаши мажите. Дека во тој случај се чувствуваат беспомошно, а никој не сака да направи еден маж да се чувствува беспомошно.

Немаше потреба да ме предупреди за плачење во јавност. Не сум го правела тоа уште од мала. Јас речиси никогаш не плачам дури ни кога сум сама.

Но бев блиску до тоа на железничката станица во Омаха. Таксито ме собра попладнето, баш како што имав договорено за да заминам пред мајка ми или Кент да се вратат од работа. Се збогував со нив во мојот ум и размислив дали има нешто што ќе ми недостига, дали тие ќе ми недостигаат, но во себе не најдов ништо такво. Тоа не е причината која ме натера да посакам да плачам.

Возењето до железничката беше кратко, па ги извадив торбите, платив, му дадов два долара бакшиш на таксистот, а тој си замина без да каже збор. Дури тогаш погледнав во вратата од железничката и забележав дека беше затворено. Пишуваше дека отвораат дури во 21.30 часот. Јас планирав да седам таму за да го чекам возот во 22.30, а кога пристигнав беше нешто после четири часот. Можеби требаше да почнам да викам и да мафтам во случај возачот за погледне зад себе, но генерално, јас во животот не протестирам за ништо. Си продолжувам понатаму или барем правам луѓето да го помислат тоа. Понекогаш е подобро луѓето да мислат дека си глупав или дека ништо не ти е важно.

Слаб снег почна да паѓа врз оној што веќе беше на земјата. Моите торби беа големи. Немав мобилен за да викнам друго такси. Зошто возачот не почека за да се увери дека ќе влезам во станицата? Забележали тој дека е затворено? Да бев на негово место, јас ќе обрнев внимание, трудна девојка сама на затворена и напуштена железничка станица. Да бев на негово место, јас ќе се осигурев дека е добра. Е ова е она што сакам да го кажам. Ова ме натера да посакам да плачам. Се чувствував како да се работеше за нешто поголемо, не обичен непознат таксист, туку туѓинец кој ме остави на снегот. Го сфатив тоа некако лично. Напуштање.

Сара Зар

Сознание дека никому не му е гајле дали ќе останам или ќе заминам или ќе смрзнам и умрам од студ на паркингот пред железничката станица или едноставно ќе исчезнам. Јас го знам тоа одамна. Во најголем дел од времето тоа не ми пречи и мајка ми секогаш ми вели да не бидам тркало кое цвили само затоа што *би можело* да биде подмачкано.

Како и да е, на железничката станица, гледањето на таксистот како заминува, тоа ме повреди онаму каде што веќе ме болеше.

Во секој случај, не заплакав. Наместо тоа, ја ставив помалата торба на рамото, почнав да ја влечам големата торба и влегов во една пицерија каде нарачав парче пица и го јадев најбавно што можев со цел да останам таму што е можно подолго. Некои луѓе зјапаа во мене. Јас се издвојував и бодев очи. Во 21.15, ја одвлечкав мојата торба назад до станицата во темнината и чекав да отворат.

Не знам што очекував од железничката станица. Најверојатно нешто поинакво од она што беше: мала, ладна и грда просторија слична на чекална во болница, како училница. По некое време, почнаа да доаѓаат и други луѓе: неколку постари лица и група момчиња на моја возраст кои имаа исти палта како да беа дел од некој спортски тим. Едниот од нив, висок со широко лице како на Кент, долго се свереше во мене и почна да пишува на мобилниот телефон. Друго момче кое стоеше блиску до него почна да пишува на својот телефон. Знаев дека меѓусебно си праќаа пораки за мене. Со месеци одев на училиште ваква, па веќе бев навикната на ова. Но сепак...

Ги затворив очите за да не можам да гледам како ме гледаат.

Мислев дека ќе спијам во возот. Но сега, дури и после неколку часа возење, не можам, а и не сакам. Ова ми е првпат да се возам во воз, а и првпат да сум стотици километри оддалечена од дома, па не сакам да пропуштам ништо.

Живот за живот

Рамнините покриени со снег ја осветлуваат ноќта, вагонот е слабо осветлен, така што убаво се гледаат бодликавите дрвја, напуштените фармерски куќи и празните полиња. Се обидувам да си го замислам Денвер. Има планини, голем фудбалски стадион и река која тече низ делови од него, исто како во Омаха. Тоа е сè што знам. Иако не сум личност која често ја фаќа трема, кога помислувам на пристигнувањето во Денвер ми се смачува. Затоа што... што ако сè е исто? Мојата мајка вели: можеш да ја симнеш девојката од село, но... заборавив како завршува поговорката, бидејќи речиси никогаш не ја завршува.

Морам добро да ги помнам сите работи кои ѝ ги имам кажано на Робин за да не ме фати паника, па да зезнам сè кога ќе се сретнеме. На пример, нејзе ѝ кажав дека сум трудна триесет и седум недели, но вистината е малку поинаква. Не многу, но поинаква. Има уште неколку информации кои повеќе се желби отколку факти, а има и една која ни самата не ја знам со сигурност.

Човекот кој седи до мене мрмори, „Рековте нешто?“

„Не.“ Барем така мислам. Понекогаш зборовите ми излегуваат од уста без да забележам.

„Ох. Сигурно сум сонувал.“ Тој седнува исправено, а јас се насмевнувам и лесно си го протривам стомакот, нешто за кое научив дека ги смирува луѓето. Убаво им е кога ќе видат млада, здрава трудна жена, уште подобро ако е убава.

Мило ми е што имам со кого да си направам муабет, а уште помило што тоа е тој, па го прашувам каде оди. Овој воз е тргнат од Чикаго и оди сè до крајбрежјето на Калифорнија.

„Солт Лејк“, вели тој, местејќи си ја косата разбушавена од спиењето. „Сестра ми се мажи. А не патувам со авиони.“

„Ни јас.“ Сакам да кажам дека никогаш не сум се во зела во авион. „Јас се симнувам во Денвер. Уште две станици.“

Сара Зар

Зборуваме тивко за да не им пречиме на патниците кои спијат.

Тој би требало да ме праша: „По работа или задоволство?“, а јас би му рекла, „Ниедно“ и пак би си го погалила стомакот, еднаш, а потоа можеби да ме праша, со загрижен израз на лицето: „А каде е таткото?“ Во тој случај би погледнала настрана, а потоа би одговорила, „Во Авганистан. Тој е војник.“ Тоа е уште една работа која ја научив, ова е еден од најдобрите одговори кои можеш да ги дадеш. Луѓето те гледаат како и самата да си херој.

Но тој не прашува ништо. Само се подместува на седиштето и си отвора едно списание.

Па јас го прашувам него: „Женет сте?“

Тоа е само прашање за да започнам разговор, но уште додека го поставувам, сфаќам дека требаше да смислам некое друго. Мајка ми вели дека немам добри социјални вештини. Ми вели дека правам луѓето да се чувствуваат непријатно. А јас сакам да ѝ вратам: Па и ти правиш да се чувствувам непријатно кога ми кажуваш вакви работи, па можеби сум се метнала на тебе. Како и да е, кога разговарам со неа, никогаш не можам да смислам што да ѝ речам, па смислувам одговор дури после неколку дена, а дотогаш веќе е подобро да не ја начнувам темата повторно.

Пред да одговори, човекот ја прави онаа непријатна пауза на која веќе сум навикната. „Да.“

„Забележав дека не носите бурма.“

Тој ја крева раката и погледнува во неа. „Не. Никогаш не сум носел. Ни жена ми не носи.“

„Зошто не?“ Ако јас бев мажена за некој како него, би носела прстен.

„Па, едноставно не носиме.“ Ги крена рамениците и се врати на списанието. Кога ја сврте страницата, еден остар, зачинет мирис на колонска вода се почувствува од една ароматизирана страница. „Ух. Може треба да си го протријам ова на мене. Ме чекаат уште осумнаесет часа до следното туширање.“

Живот за живот

„Мене ми се допаѓа природната миризба на мажите.“ Додека тој се преправа дека не ме слушнал, јас сфаќам дека тоа е уште една работа која треба да ми остане во главата и да не ми излезе од уста. „Како се викате?“ го прашувам. „Јас сум Менди Медисон.“ Медисон е всушност моето средно име. Но ми се допаѓа како звучат двете имиња заедно без Калиновски на крајот.

„Ох, Алекс.“

„Алекс, кој?“

Го потргнува списанието. „Јас се извинувам, но навистина морам да...“

„Не мора да ми кажете. Само се прашував да не сте Индијанец. Во Небраска има многу Индијанци: Команче, Арапахо, Пони...“

„Не. Јас сум обичен Мексиканец.“

Не знам зошто не сака да ми го каже неговото презиме. „Моето вистинско презиме е Калиновски“, нудам. „Полско е.“

Кога тој не ми одговара, му велам: „ Сега ќе спијам. Уживајте во статијата.“

Ги затворам очите и си замислувам дека ме гледа, дека размислува за мене, си вели дека сум убава додека спијам. Мајка ми вели дека мажите сакаат да ги гледаат жени така. Додека спиеш изгледаш ранлива, а тоа прави да сакаат да се грижат за тебе.

Кога се будам, гледам дека Алекс си ја спуштил масичката, а на неа стојат две пластични чаши. Над нив пареата прави фигури во воздухот. „Ти земав чај. Планински.“

Никој досега ми нема донесено ништо без прво да побарам. Ја земам чашата. „Фала.“

„Не знам дали го слушна известувањето - доцниме според зацртаниот распоред. Можеби ќе стигнеме во Денвер еден час подоцна од предвиденото.“ Тој веќе не

Сара Зар

го чита списанието, а сега има и други будни патници, се истегнуваат, пијат чај и кафе. Возот ми изгледа како едвај да се движи. „Имам телефон ако сакаш да се јавиш некаде.“

„Пријателите ќе ме чекаат таму.“

„Хм, еј.“ Го поместува телото така што сега седи странично, свртен накај мене и малку навален. „Патем, моето презиме е Пена. Јас...“ Тој се смее, а околу неговите очи се формираат тенки линии. „Ова е глупаво. Јас всушност не сум женет. Го кажав тоа само затоа што мислев дека ми се пушташ, а ми изгледаше некако чудно затоа што... па, потоа размислив и сфатив дека сега сигурно не ти е дојдено до флертување со некој непознат човек. И најверојатно си дупло помала од мене, а и претпоставувам дека веќе имаш некој со оглед на...“ Тој покажува кон мојот стомак. „Тоа.“

Тоа. Тоа се превртува во мене, протега некој екстремитет. Го допирам местото кое мрдна и се прашувам дали бебето може да ја почувствува мојата рака.

„Имам деветнаесет години.“ Скоро.

„Ете ти. Точно пола од мене. Јас имам триесет и осум.“ Тој ја врти чашата. „Па, уште колку додека да станеш мајка?“

Се насмевнувам. Јас никогаш нема да бидам мајка. „Мислам дека има уште месец дена.“

Алекс си ја чеша вилицата. „Најголемиот број жени можат да кажат точно до минута.“

„Јас сум поинаква.“ Ситничарењето со датуми е будалеста работа. Никој не го мери животот во денови и недели. Тој се мери во години и работи кои ти се случуваат, а јас нема ни да бидам во овој живот додека да дојде до една полна година.

„Па, со среќа со сè. Има нешто прекрасно во тоа да си млад родител. За мене е премногу доцна, но брат ми доби деца кога имаше дваесет и нешто години, па сега се како другари, знаеш, слушаат иста музика и такви работи.“

Живот за живот

Ми се допаѓа неговиот глас. Енергетски е. „Не е премногу доцна за тебе.“

„Можеби не. Само треба да ја најдам вистинската девојка.“

„Јас не мислам дека деветнаесет и триесет и осум се толку голема разлика. Дедо ми беше дваесет и осум години постар од баба ми.“ Замислувам како јас и Алекс одиме на свадбата на сестра му заедно, како ме претставува пред сите и раскажува дека сме се запознале во возот. Не чувствувам нелојалност кон Кристофер кога го мислам ова затоа што Кристофер е како сон, а јас морам да мислам на мојата реална и вистинска иднина. Свадбата на сестра му на Алекс би била весела и разиграна, совршено место за романса. „Ќе има мексикански свадбени колачиња?“

„Молам?“

„Од оние колачиња покриени со шеќер во прав? Едно од момчињата на мајка ми еднаш ни направи такви. Добри се.“ Неговото лице е безизразно. „На свадбата на сестра ти?“

„Ох. Не знам.“ Тој повторно го зема списанието и се врти на другата страна.

Јас погледнувам низ прозорецот. Зимското сонце е излезоно, ги осветлува сиво-белите рамнини. Поминуваме покрај густ ред дрвја, па затемнувањето на прозорецот ми дозволува да си го видам одразот.

Сè уште сум убава, дури и после цела ноќ возење во воз. Одразот на Алекс се гледа зад мојот. Ги замислувам нашите одрази свртени еден накај друг, тој насмеан така што повторно му се гледаат линиите околу очите.

Сè уште свртена кон прозорецот, јас велам: „Јас едноставно не мислам дека деветнаесет години се толку голема разлика.“

Тој тивко ги врти страниците.